

сия на въпросника на терен. Задачата на експериментирането в този случай е да се съгласува въпросникът с метода (методите) на наблюдението (събирането на данните), както и с цялостната организация на работата на терен, обработката и обобщението на данните.

И най-добре конструираният въпросник може да не заработи в практиката, ако не е съобразен със специфичните изисквания на методите за наблюдение, с организацията на работата по събиране на данните и с програмата за тяхната обработка. По този начин се стига до сериозни дефекти и дори до провал на изследването. Именно затова задачата за неговото експериментиране в практиката е изключително важна и не трябва да се пренебрегва и пропуска. Задачите на експериментирането на въпросника на терен са представени на фиг. 3.

Очакваният резултат от втория етап е третата версия, т.е. окончателно оформеният въпросник. Естествено е той да отчита изискванията и желанията на респондента; изискванията на методите и на организацията по събиране и обработка на данните, както и изискванията по всички останали критерии. С тези действия се очаква въпросникът да отговори на поставената изследователска цел.

Списъкът на въпросите за проверка на работата през втория етап включва: първо, проучени ли са съществуващи въпросници и класификации на единиците на обекта (съвкупностите) в национален и международен мащаб; вто-

ро, направени ли са тестове за когнитивност на въпросите; трето, разкрити ли са рисковите точки във въпросите и при оформянето на въпросника; четвърто, направени ли са експериментални проверки на работоспособността на въпросника на терен; пето, съгласуван ли е методът/методите за набиране на първичната информация с характера на въпросника; шесто, съгласуван ли е той с цялостната технология на производството на информацията; седмо, отчетен ли е критерият за съвместимост и сравнимост на данните с други релевантни на изследвания обект източници на данни и т.н. С това работата по създаването на въпросника приключва.

Трети етап - ретроспективна оценка на качествата на въпросника. Гаранцията за качеството на произведения информационен продукт се свързва с три въпроса: 1) обосноваост на изследователските постановки и на методологическите решения; 2) отклонения от избраната технология при практическото провеждане на изследването; 3) осигурено ниво на достоверност с конкретни индикатори и оценки на допуснатите грешки - например на величината на систематичната и стохастичната грешка, на относителния дял на неотговорилите, на дефекти в данните и др.

Според изискванията на Евростат (2003 г.) основните задължителни критерии при оценката на качеството на информационните продукти са: съответствие (с целта и задачите), точност, сръчност, навременност, достъпност